

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Praktyka zawodowa
Prowadzący	prof. dr hab. Jerzy Romanowski - koordynator dr Paweł Rusin – Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk
Wydział	Wydział Biologii i Nauk o Środowisku
Kierunek	Biologia
Poziom studiów	I stopień
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Moduł specjalnościowy/ścieżka	Nie dotyczy
Dyscyplina naukowa	Nauki biologiczne
Przedmiot obowiązuje od	2022/2023
Rok studiów	II
Semestr	IV
Język wykładowy	Polski
Status przedmiotu	Obligatoryjny
Odniesienie do efektów kierunkowych	Praktyka zawodowa: BI1_W06, BI1_U01, BI1_U10, BI1_K04, BI1_K05, BI1_K06
Rodzaj zajęć	Praktyka zawodowa
Liczba godzin	Praktyka zawodowa: 120
Liczba ECTS	Praktyka zawodowa: 4
Wymagania wstępne	Osiągnięcie efektów uczenia się przewidzianych dla wcześniejszych semestrów studiów, w szczególności w zakresie podstawowej wiedzy kierunkowej, zasad BHP, etyki zawodowej, odpowiedzialności za powierzone zadania oraz umiejętności stosowania podstawowych metod i narzędzi właściwych dla kierunku studiów.
Opis i cele przedmiotu	Praktyki zawodowe stanowią integralny element programu studiów, umożliwiający studentowi zastosowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zdobytych w toku kształcenia w rzeczywistym środowisku zawodowym. Ich celem jest zapoznanie studenta z organizacją pracy, procedurami, standardami jakości oraz zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi w jednostkach właściwych dla kierunku studiów. Praktyki służą rozwijaniu umiejętności

	wykonywania powierzonych zadań pod nadzorem opiekuna, dokumentowania przebiegu pracy, współpracy w zespole oraz kształtowaniu odpowiedzialności zawodowej, etycznej i organizacyjnej za realizowane działania.
--	--

Treści programowe - praktyki zawodowe

	Temat/blok zajęć: praktyki zawodowe	Liczba godzin
1.	Zapoznanie studenta z profilem działalności, strukturą organizacyjną oraz zasadami funkcjonowania jednostki przyjmującej na praktykę.	120
2.	Zapoznanie z regulaminem pracy, zasadami BHP, ochrony przeciwpożarowej, ochrony danych, poufności informacji oraz zasadami etyki zawodowej obowiązującymi w miejscu praktyki.	
3.	Poznanie zakresu obowiązków pracowników oraz zasad organizacji stanowisk pracy właściwych dla profilu działalności jednostki.	
4.	Obserwacja oraz w miarę możliwości, udział w wykonywaniu zadań zawodowych zgodnych z kierunkiem studiów i zakresem działalności jednostki przyjmującej.	
5.	Stosowanie podstawowych metod, technik, procedur, narzędzi lub aparatury wykorzystywanych w miejscu odbywania praktyki.	
6.	Udział w przygotowywaniu, prowadzeniu lub analizie dokumentacji związanej z realizowanymi zadaniami zawodowymi	
7.	Współpraca z opiekunem praktyk i pracownikami jednostki przy realizacji powierzonych zadań.	
8.	Współpraca z opiekunem praktyk i pracownikami jednostki przy realizacji powierzonych zadań.	
9.	Doskonalenie umiejętności komunikacji zawodowej, pracy zespołowej, odpowiedzialności za powierzone zadania oraz przestrzegania procedur obowiązujących w miejscu praktyki.	
10.	Analiza przebiegu praktyki, dokumentowanie wykonanych czynności oraz przygotowanie wymaganej dokumentacji zaliczeniowej, w tym dziennika praktyk lub sprawozdania.	
	Łącznie godzin:	120

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Symbol efektu	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (zgodne z programem na BIPUKSW) <u>Absolwent...</u> (zna i rozumie/potrafi/jest gotów)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>Student...</i> (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) <u>Student...</u>	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
BI1_W06	Absolwent zna i rozumie związki między osiągnięciami biologii a możliwościami ich praktycznego wykorzystania w działalności zawodowej, społeczno-gospodarczej oraz w działaniach związanych ze zrównoważonym użytkowaniem różnorodności biologicznej.	1. Student opisuje profil działalności, strukturę organizacyjną oraz podstawowe zadania jednostki przyjmującej na praktykę. 2. Student wymienia obowiązujące w jednostce zasady organizacji pracy, regulaminy, zarządzenia, procedury oraz zakres kompetencji pracowników. 3. Student wskazuje podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujące w miejscu odbywania praktyki. 4. Student wyjaśnia znaczenie nauk biologicznych w działalności zawodowej, społeczno-gospodarczej, środowiskowej, edukacyjnej lub badawczej prowadzonej przez jednostkę. 5. Student wskazuje przykłady praktycznego wykorzystania wiedzy biologicznej, metod biologicznych lub danych biologicznych w zadaniach realizowanych przez jednostkę. 6. Student opisuje zasady planowania pracy, kontroli jej przebiegu oraz	Sprawozdanie z praktyki; dziennik praktyk; rozmowa zaliczeniowa z opiekunem praktyk z ramienia uczelni; opinia opiekuna w miejscu praktyki.

		dokumentowania wykonywanych zadań.	
BI1_U01	Absolwent potrafi zastosować podstawowe techniki, narzędzia i procedury badawcze biologii wykorzystywane w miejscu odbywania praktyki, a także przeprowadzać obserwacje oraz wykonywać podstawowe pomiary fizyczne, biologiczne lub chemiczne w warunkach terenowych, laboratoryjnych lub organizacyjnych.	1. Student stosuje podstawowe metody, techniki, procedury, narzędzia lub aparaturę wykorzystywane w miejscu odbywania praktyki, zgodnie z instrukcjami i zasadami obowiązującymi w jednostce. 2. Student wykonuje podstawowe obserwacje, pomiary fizyko-chemiczne lub biologiczne w warunkach laboratoryjnych, terenowych lub organizacyjnych, zależnie od profilu działalności jednostki. 3. Student gromadzi i porządkuje dane biologiczne lub dane związane z działalnością jednostki. 4. Student analizuje uzyskane dane, obserwacje lub wyniki pomiarów w zakresie przewidzianym programem praktyki. 5. Student wykonuje powierzone czynności praktyczne z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. 6. Student posługuje się podstawowym sprzętem, dokumentacją, formularzami, instrukcjami lub systemami wykorzystywanymi w miejscu odbywania praktyki. 7. Student dokumentuje wykonane czynności zgodnie z wymaganiami jednostki przyjmującej na praktykę.	Ocena wykonania powierzonych zadań przez opiekuna praktyk; dziennik praktyk; karta przebiegu praktyki; dokumentacja wykonanych czynności; rozmowa zaliczeniowa.
BI1_U10	Absolwent potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się w środowisku zawodowym, w tym uzupełniać	1. Student planuje kolejność wykonywania powierzonych zadań podczas praktyki zawodowej.	Opinia opiekuna praktyk; potwierdzenie wykonania zadań w dzienniku praktyk;

	wiedzę i doskonalić umiejętności niezbędne do wykonywania powierzonych zadań praktycznych.	2. Student organizuje własną pracę zgodnie z harmonogramem, zakresem obowiązków oraz wskazówkami opiekuna praktyki. 3. Student realizuje powierzone zadania samodzielnie oraz we współpracy z pracownikami jednostki. 4. Student kontroluje stopień wykonania powierzonych zadań i w razie potrzeby koryguje sposób ich realizacji. 5. Student korzysta ze wskazówek opiekuna praktyki i pracowników jednostki w celu doskonalenia sposobu wykonywania powierzonych obowiązków. 6. Student uzupełnia wiedzę i umiejętności niezbędne do wykonywania zadań zawodowych właściwych dla miejsca odbywania praktyki. 7. Student wskazuje obszary wymagające dalszego doskonalenia zawodowego w zakresie nauk biologicznych.	analiza dokumentacji praktyki; rozmowa zaliczeniowa.
BI1_K04	Absolwent jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania zobowiązań wynikających z odbywania praktyki zawodowej, współpracy przy realizacji działań na rzecz środowiska społecznego oraz właściwego określania priorytetów służących wykonaniu powierzonych zadań.	1. Student jest gotów do odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań wynikających z programu praktyki zawodowej. 2. Student jest gotów do przestrzegania ustalonego harmonogramu pracy, punktualności oraz dyscypliny obowiązującej w jednostce. 3. Student jest gotów do systematycznego, konsekwentnego i wytrwałego realizowania powierzonych obowiązków.	Ocena wykonania powierzonych zadań przez opiekuna praktyk; dziennik praktyk; karta przebiegu praktyki; dokumentacja wykonanych czynności; rozmowa zaliczeniowa.

		4. Student jest gotów do współpracy z opiekunem praktyki, pracownikami jednostki oraz innymi osobami zaangażowanymi w realizację zadań. 5. Student jest gotów do właściwego określania priorytetów służących terminowemu i rzetelnemu wykonaniu powierzonych zadań. 6. Student jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za jakość i skutki własnych działań podejmowanych podczas praktyki.	
BI1_K05	Absolwent jest gotów do inicjowania lub wspierania działań na rzecz interesu publicznego oraz do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy podczas realizacji zadań zawodowych w miejscu odbywania praktyki.	1. Student aktywnie uczestniczy w zadaniach realizowanych przez jednostkę przyjmującą na praktykę. 2. Student formułuje pytania służące lepszemu zrozumieniu wykonywanej pracy, zasad funkcjonowania jednostki oraz znaczenia realizowanych zadań. 3. Student wykazuje inicjatywę w zakresie wykonywania powierzonych zadań, odpowiednio do swoich kompetencji i charakteru miejsca praktyki. 4. Student wspiera działania jednostki mające znaczenie społeczne, środowiskowe, edukacyjne, badawcze lub gospodarcze. 5. Student podejmuje działania w sposób przedsiębiorczy, odpowiedzialny i komunikatywny podczas realizacji zadań zawodowych.	Ocena wykonania powierzonych zadań przez opiekuna praktyk; dziennik praktyk; karta przebiegu praktyki; dokumentacja wykonanych czynności; rozmowa zaliczeniowa.

		6. Student uwzględnia interes publiczny oraz społeczne znaczenie nauk biologicznych w wykonywaniu powierzonych obowiązków.	
BI1_K06	Absolwent jest gotów do prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów etycznych, organizacyjnych i zawodowych związanych z wykonywaniem zadań powierzonych podczas praktyki zawodowej.	1. Student przestrzega zasad etyki zawodowej obowiązujących w miejscu odbywania praktyki. 2. Student zachowuje kulturę osobistą w kontaktach z pracownikami jednostki, współpracownikami, interesariuszami lub innymi osobami obecnymi w miejscu praktyki. 3. Student przestrzega zasad poufności informacji, ochrony danych, regulaminów wewnętrznych oraz procedur obowiązujących w jednostce. 4. Student identyfikuje podstawowe problemy organizacyjne, zawodowe lub etyczne związane z wykonywaniem powierzonych zadań. 5. Student zgłasza opiekunowi praktyki sytuacje wymagające rozstrzygnięcia problemu organizacyjnego, zawodowego lub etycznego. 6. Student postępuje zgodnie z obowiązującymi procedurami oraz wskazówkami opiekuna praktyki w sytuacjach problemowych. 7. Student komunikuje trudności pojawiające się podczas realizacji praktyki w sposób odpowiedzialny i zgodny z zasadami obowiązującymi w jednostce.	Ocena wykonania powierzonych zadań przez opiekuna praktyk; dziennik praktyk; karta przebiegu praktyki; dokumentacja wykonanych czynności; rozmowa zaliczeniowa.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

Metody dydaktyczne obejmują praktyczne uczenie się w środowisku pracy poprzez obserwację, instruktaż stanowiskowy, pokaz czynności zawodowych, wykonywanie powierzonych zadań pod nadzorem opiekuna praktyk, pracę indywidualną i zespołową, analizę procedur oraz dokumentacji obowiązującej w jednostce przyjmującej, konsultacje z opiekunem praktyk, prowadzenie dziennika praktyk oraz refleksję nad osiągniętymi efektami uczenia się. Metody te umożliwiają osiągnięcie efektów w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych przypisanych do przedmiotu Praktyka zawodowa.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS Praktyka

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	120	120/4 ECTS
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć <i>(czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)</i>		0 ECTS
	przygotowanie do zaliczenia <i>(np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)</i>		

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Ocena końcowa z przedmiotu Praktyka zawodowa jest ustalana na podstawie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz na podstawie analizy dokumentacji potwierdzającej przebieg i jakość realizacji praktyki. Podstawę oceny stanowią: sprawozdanie z praktyki, dziennik praktyk, karta przebiegu praktyki, dokumentacja wykonanych czynności, opinia opiekuna praktyk w miejscu odbywania praktyki, ocena wykonania powierzonych zadań przez opiekuna praktyk oraz, jeśli dotyczy, rozmowa zaliczeniowa z opiekunem praktyk z ramienia uczelni.

Warunkiem uzyskania zaliczenia z przedmiotu jest odbycie wymaganej liczby godzin praktyki, przedstawienie wymaganej dokumentacji, w tym wypełnionego i podpisanego dziennika praktyk lub karty przebiegu praktyki, oraz uzyskanie pozytywnej opinii opiekuna praktyk w miejscu odbywania praktyki.

Sprawozdanie z praktyki stanowi podstawę oceny osiągnięcia efektów uczenia się przede wszystkim w zakresie wiedzy, umiejętności dokumentowania wykonanych czynności oraz refleksji nad własnym rozwojem zawodowym.

5,0 - Ocena bardzo dobra. Sprawozdanie jest kompletne, uporządkowane i merytorycznie poprawne. Student szczegółowo opisuje profil działalności, strukturę organizacyjną oraz podstawowe zadania jednostki przyjmującej na praktykę. Trafnie wyjaśnia związki między osiągnięciami biologii a możliwościami ich praktycznego wykorzystania w działalności zawodowej, społeczno-gospodarczej, środowiskowej, edukacyjnej lub badawczej prowadzonej przez jednostkę. Wskazuje konkretne przykłady wykorzystania wiedzy biologicznej, metod biologicznych, danych biologicznych, procedur, narzędzi lub aparatury w zadaniach realizowanych w miejscu praktyki. Opisuje wykonane czynności w sposób rzetelny, logiczny i zgodny z przebiegiem praktyki. W sprawozdaniu uwzględnia zasady BHP, ochrony danych, poufności informacji, etyki zawodowej oraz organizacji pracy. Student formułuje pogłębione wnioski dotyczące zdobytych umiejętności, własnych potrzeb rozwojowych oraz dalszego doskonalenia zawodowego.

4,0 - Ocena dobra. Sprawozdanie jest kompletne i zasadniczo poprawne merytorycznie. Student poprawnie opisuje profil działalności, strukturę organizacyjną oraz podstawowe zadania jednostki przyjmującej. Wskazuje przykłady praktycznego wykorzystania wiedzy biologicznej, metod, procedur lub narzędzi stosowanych w miejscu praktyki, choć ich omówienie może być mniej szczegółowe. Opis wykonanych czynności jest zgodny z przebiegiem praktyki i pozwala potwierdzić osiągnięcie efektów uczenia się. Student odnosi się do zasad BHP, organizacji pracy, ochrony danych, poufności i etyki zawodowej. Wnioski dotyczące własnego rozwoju zawodowego są poprawne, ale mogą mieć charakter ogólny.

3,0 - Ocena dostateczna. Sprawozdanie jest wystarczające do zaliczenia, ale ma charakter ogólny, skrótowy lub częściowo odtwórczy. Student w podstawowym zakresie opisuje profil działalności jednostki oraz wykonywane zadania. W ograniczonym stopniu wskazuje związki między wiedzą biologiczną a działalnością jednostki przyjmującej. Opis wykonanych czynności pozwala potwierdzić odbycie praktyki, ale zawiera braki w zakresie analizy, szczegółowości lub refleksji nad osiągniętymi efektami uczenia się. Student odnosi się do wybranych zasad organizacji pracy, BHP, ochrony danych lub etyki zawodowej, jednak wymaga uzupełnienia w zakresie ich znaczenia dla wykonywania zadań zawodowych.

Ocena 3,5 jest wystawiana w przypadku pełnego spełnienia kryteriów na ocenę 3,0 oraz częściowego spełnienia kryteriów na ocenę 4,0.

Ocena 4,5 jest wystawiana w przypadku pełnego spełnienia kryteriów na ocenę 4,0 oraz częściowego spełnienia kryteriów na ocenę 5,0.

Ocena 2 jest wystawiana, jeśli student nie przygotował sprawozdania z praktyki lub nie spełniało ono kryteriów dla oceny 3.

Dziennik praktyk stanowi podstawowy dokument potwierdzający systematyczny przebieg praktyki, realizację powierzonych zadań oraz osiąganie efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Student musi przedstawić wypełniony i podpisany dziennik praktyk, aby uzyskać zaliczenie z przedmiotu.

5,0 - Ocena bardzo dobra. Dziennik praktyk jest prowadzony systematycznie, rzetelnie i szczegółowo. Zawiera kompletne informacje dotyczące terminów, liczby godzin, miejsca odbywania praktyki, wykonywanych czynności, stosowanych metod, procedur, narzędzi lub aparatury oraz zadań realizowanych we współpracy z opiekunem i pracownikami jednostki.

Zapisy są spójne ze sprawozdaniem oraz opinią opiekuna praktyk. Dziennik jest podpisany przez uprawnioną osobę i potwierdza osiągnięcie efektów uczenia się.

4,0 - Ocena dobra. Dziennik praktyk jest prowadzony poprawnie i zawiera wymagane informacje dotyczące przebiegu praktyki, wykonanych czynności oraz liczby godzin. Zapisy są zasadniczo kompletne i zgodne z dokumentacją praktyki, choć mogą być mniej szczegółowe. Dziennik jest podpisany przez uprawnioną osobę i pozwala potwierdzić osiągnięcie efektów uczenia się.

3,0 - Ocena dostateczna. Dziennik praktyk jest wypełniony w stopniu minimalnym wymaganym do zaliczenia. Zawiera podstawowe informacje dotyczące przebiegu praktyki, wykonanych czynności i liczby godzin, ale zapisy są skrótowe, mało szczegółowe lub wymagają uzupełnienia. Dziennik jest podpisany przez uprawnioną osobę i pozwala potwierdzić odbycie praktyki, choć w ograniczonym stopniu dokumentuje jakość osiągniętych efektów uczenia się.

Ocena 3,5 jest wystawiana w przypadku pełnego spełnienia kryteriów na ocenę 3,0 oraz częściowego spełnienia kryteriów na ocenę 4,0.

Ocena 4,5 jest wystawiana w przypadku pełnego spełnienia kryteriów na ocenę 4,0 oraz częściowego spełnienia kryteriów na ocenę 5,0.

Ocena 2 jest wystawiana, jeśli student nie posiada dziennika praktyki lub nie spełniał on kryteriów dla oceny 3.

Karta przebiegu praktyki stanowi dokument potwierdzający realizację praktyki zgodnie z harmonogramem, zakresem powierzonych zadań i wymaganiami programu praktyk. Student musi przedstawić wypełnioną i podpisaną kartę przebiegu praktyki, jeżeli jest ona wymagana w dokumentacji praktyk.

5,0 - Ocena bardzo dobra. Karta przebiegu praktyki jest kompletna, czytelna, zgodna z wymaganiami formalnymi i podpisana przez uprawnioną osobę. Potwierdza realizację wymaganej liczby godzin, terminowość, zakres wykonanych zadań oraz zgodność praktyki z kierunkiem studiów i efektami uczenia się. Informacje zawarte w karcie są spójne ze sprawozdaniem, dziennikiem praktyk i opinią opiekuna.

4,0 - Ocena dobra. Karta przebiegu praktyki jest poprawnie wypełniona i podpisana. Potwierdza realizację wymaganej liczby godzin oraz zasadniczy zakres wykonanych zadań. Może zawierać mniej szczegółowe informacje, ale pozwala potwierdzić prawidłowy przebieg praktyki i osiągnięcie efektów uczenia się.

3,0 - Ocena dostateczna. Karta przebiegu praktyki jest wypełniona w stopniu podstawowym i potwierdza odbycie praktyki, ale zawiera drobne braki formalne, skrótowy opis zadań lub wymaga uzupełnienia. Mimo ograniczonej szczegółowości pozwala potwierdzić realizację minimalnych wymagań niezbędnych do zaliczenia.

Ocena 3,5 jest wystawiana w przypadku pełnego spełnienia kryteriów na ocenę 3,0 oraz częściowego spełnienia kryteriów na ocenę 4,0.

Ocena 4,5 jest wystawiana w przypadku pełnego spełnienia kryteriów na ocenę 4,0 oraz częściowego spełnienia kryteriów na ocenę 5,0.

Ocena 2 jest wystawiana, jeśli student nie posiada karty przebiegu praktyki lub nie spełniała ona kryteriów dla oceny 3.

Dokumentacja wykonanych czynności służy potwierdzeniu, że student realizował zadania zgodne z programem praktyki i osiągnął efekty uczenia się w zakresie umiejętności oraz

kompetencji społecznych. Dokumentacja może obejmować opis czynności, wykaz zadań, charakterystykę zastosowanych metod, procedur, narzędzi, aparatury, formularzy, systemów lub innych elementów właściwych dla miejsca praktyki.

5,0 - Ocena bardzo dobra. Dokumentacja wykonanych czynności jest szczegółowa, uporządkowana i zgodna z rzeczywistym przebiegiem praktyki. Student opisuje wykonywane zadania w sposób precyzyjny, wskazuje stosowane metody, techniki, procedury, narzędzia lub aparaturę oraz wyjaśnia ich znaczenie dla działalności jednostki. Dokumentacja potwierdza samodzielność, odpowiedzialność, umiejętność organizacji pracy, przestrzeganie procedur oraz doskonalenie umiejętności zawodowych.

4,0 - Ocena dobra. Dokumentacja wykonanych czynności jest poprawna i obejmuje najważniejsze zadania realizowane podczas praktyki. Student opisuje stosowane procedury, narzędzia lub metody w sposób wystarczający do potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się. Dokumentacja jest zgodna z opinią opiekuna i dziennikiem praktyk, choć może być mniej szczegółowa.

3,0 - Ocena dostateczna. Dokumentacja wykonanych czynności ma charakter podstawowy i potwierdza udział studenta w realizacji zadań praktycznych. Opisy są ogólne, skrótowe lub częściowo niepełne, ale umożliwiają stwierdzenie, że student osiągnął efekty uczenia się w minimalnym wymaganym stopniu.

Ocena 3,5 jest wystawiana w przypadku pełnego spełnienia kryteriów na ocenę 3,0 oraz częściowego spełnienia kryteriów na ocenę 4,0.

Ocena 4,5 jest wystawiana w przypadku pełnego spełnienia kryteriów na ocenę 4,0 oraz częściowego spełnienia kryteriów na ocenę 5,0.

Ocena 2 jest wystawiana, jeśli student nie posiada dokumentacji wykonanych czynności lub nie spełniała ona kryteriów dla oceny 3.

Opinia opiekuna praktyk w miejscu odbywania praktyki oraz **ocena wykonania powierzonych zadań** stanowią podstawowe źródło informacji o rzeczywistym przebiegu praktyki, jakości pracy studenta, stopniu jego samodzielności, odpowiedzialności, zaangażowania, umiejętności współpracy oraz przestrzegania zasad obowiązujących w jednostce. Opinia opiekuna ma szczególne znaczenie przy ustalaniu oceny końcowej, ponieważ dotyczy bezpośredniej obserwacji pracy studenta w środowisku zawodowym.

5,0 - Ocena bardzo dobra. Opiekun praktyk potwierdza, że student wykonywał powierzone zadania bardzo dobrze, terminowo, rzetelnie i zgodnie z instrukcjami oraz procedurami obowiązującymi w jednostce. Student prawidłowo stosował podstawowe metody, techniki, narzędzia, procedury lub aparaturę wykorzystywane w miejscu praktyki. Wykazywał wysoką odpowiedzialność, samodzielność, zaangażowanie, kulturę osobistą i umiejętność współpracy z opiekunem oraz pracownikami jednostki. Przestrzegał zasad BHP, ochrony danych, poufności informacji, etyki zawodowej i organizacji pracy. Potrafił właściwie określać priorytety, korzystać z informacji zwrotnej oraz doskonalić sposób wykonywania powierzonych zadań.

4,0 - Ocena dobra. Opiekun praktyk potwierdza, że student wykonywał powierzone zadania poprawnie, terminowo i zgodnie z zasadami obowiązującymi w jednostce. Student stosował podstawowe procedury, narzędzia lub metody właściwe dla miejsca praktyki, choć w niektórych sytuacjach wymagał wskazówek lub konsultacji. Wykazywał odpowiedzialność, zaangażowanie i gotowość do współpracy. Przestrzegał zasad BHP, ochrony danych, poufności informacji i etyki zawodowej.

3,0 - Ocena dostateczna. Opiekun praktyk potwierdza, że student zrealizował powierzone zadania w minimalnym zakresie wymaganym do zaliczenia praktyki. Student wykonywał

zadania głównie pod nadzorem, wymagał częstych wskazówek lub korekt, ale zasadniczo przestrzegał podstawowych zasad organizacji pracy, BHP, ochrony danych, poufności i etyki zawodowej. Jego samodzielność, inicjatywa, terminowość lub umiejętność współpracy były ograniczone, lecz nie uniemożliwiały zaliczenia praktyki.

Ocena 3,5 jest wystawiana w przypadku pełnego spełnienia kryteriów na ocenę 3,0 oraz częściowego spełnienia kryteriów na ocenę 4,0.

Ocena 4,5 jest wystawiana w przypadku pełnego spełnienia kryteriów na ocenę 4,0 oraz częściowego spełnienia kryteriów na ocenę 5,0.

Ocena 2 jest wystawiana, jeśli opinia opiekuna praktyk jest negatywna lub nie spełnia ona kryteriów dla oceny 3.

Rozmowa zaliczeniowa z opiekunem praktyk z ramienia uczelni może służyć dodatkowej weryfikacji informacji zawartych w dokumentacji praktyki oraz wyjaśnieniu ewentualnych wątpliwości dotyczących przebiegu praktyki, zakresu wykonanych zadań, osiągnięcia efektów uczenia się lub zgodności praktyki z programem studiów. Rozmowa może mieć wpływ na ocenę końcową, przy czym podstawowe znaczenie zachowuje opinia opiekuna praktyk w miejscu odbywania praktyki oraz dokumentacja potwierdzająca przebieg praktyki. 5,0 - Ocena bardzo dobra. Podczas rozmowy student w sposób rzeczowy, szczegółowy i spójny omawia przebieg praktyki, profil działalności jednostki, wykonane zadania, stosowane procedury, metody, narzędzia lub aparaturę oraz zasady organizacji pracy. Trafnie wyjaśnia związek wykonywanych czynności z efektami uczenia się i praktycznym wykorzystaniem wiedzy biologicznej. Potrafi omówić zasady BHP, ochrony danych, poufności informacji i etyki zawodowej obowiązujące w miejscu praktyki. Wskazuje zdobyte umiejętności, obszary dalszego rozwoju oraz przykłady sytuacji wymagających odpowiedzialności zawodowej.

4,0 - Ocena dobra. Podczas rozmowy student poprawnie omawia przebieg praktyki, wykonane zadania oraz podstawowe zasady funkcjonowania jednostki. Potrafi wskazać przykłady wykorzystania wiedzy biologicznej i stosowanych procedur, choć jego wypowiedź może wymagać doprecyzowania. Poprawnie odnosi się do zasad BHP, ochrony danych, poufności informacji i etyki zawodowej. Potrafi ogólnie wskazać zdobyte umiejętności oraz własne potrzeby rozwojowe.

3,0 - Ocena dostateczna. Podczas rozmowy student w podstawowym zakresie omawia przebieg praktyki i wykonane zadania. Jego wypowiedzi są ogólne, częściowo niepełne lub wymagają dodatkowych pytań ze strony opiekuna. Student potrafi wskazać podstawowe zasady obowiązujące w miejscu praktyki oraz wybrane umiejętności zdobyte podczas praktyki, ale ma trudności z pogłębionym omówieniem związku praktyki z efektami uczenia się.

Ocena 3,5 jest wystawiana w przypadku pełnego spełnienia kryteriów na ocenę 3,0 oraz częściowego spełnienia kryteriów na ocenę 4,0.

Ocena 4,5 jest wystawiana w przypadku pełnego spełnienia kryteriów na ocenę 4,0 oraz częściowego spełnienia kryteriów na ocenę 5,0.

Ocena 2 jest wystawiana, jeśli rozmowa zaliczeniowa z opiekunem praktyk nie spełnia kryteriów dla oceny 3.

Ocena końcowa uwzględnia stopień osiągnięcia efektów uczenia się w trzech kategoriach: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy:

Ocena bardzo dobra - 5,0

Student na bardzo dobrym poziomie opisuje profil działalności, strukturę organizacyjną oraz podstawowe zadania jednostki przyjmującej na praktykę; wymienia obowiązujące w jednostce zasady organizacji pracy, regulaminy, zarządzenia, procedury oraz zakres kompetencji pracowników; wskazuje podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujące w miejscu odbywania praktyki; wyjaśnia znaczenie nauk biologicznych w działalności zawodowej, społeczno-gospodarczej, środowiskowej, edukacyjnej lub badawczej prowadzonej przez jednostkę; wskazuje przykłady praktycznego wykorzystania wiedzy biologicznej, metod biologicznych lub danych biologicznych w zadaniach realizowanych przez jednostkę; opisuje zasady planowania pracy, kontroli jej przebiegu oraz dokumentowania wykonywanych zadań

Ocena dobra - 4,0

Student na dobrym poziomie opisuje profil działalności, strukturę organizacyjną oraz podstawowe zadania jednostki przyjmującej na praktykę; wymienia obowiązujące w jednostce zasady organizacji pracy, regulaminy, zarządzenia, procedury oraz zakres kompetencji pracowników; wskazuje podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujące w miejscu odbywania praktyki; wyjaśnia znaczenie nauk biologicznych w działalności zawodowej, społeczno-gospodarczej, środowiskowej, edukacyjnej lub badawczej prowadzonej przez jednostkę; wskazuje przykłady praktycznego wykorzystania wiedzy biologicznej, metod biologicznych lub danych biologicznych w zadaniach realizowanych przez jednostkę; opisuje zasady planowania pracy, kontroli jej przebiegu oraz dokumentowania wykonywanych zadań

Ocena dostateczna - 3,0

Student w bardzo ograniczonym stopniu opisuje profil działalności, strukturę organizacyjną oraz podstawowe zadania jednostki przyjmującej na praktykę; wymienia obowiązujące w jednostce zasady organizacji pracy, regulaminy, zarządzenia, procedury oraz zakres kompetencji pracowników; wskazuje podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujące w miejscu odbywania praktyki; wyjaśnia znaczenie nauk biologicznych w działalności zawodowej, społeczno-gospodarczej, środowiskowej, edukacyjnej lub badawczej prowadzonej przez jednostkę; wskazuje przykłady praktycznego wykorzystania wiedzy biologicznej, metod biologicznych lub danych biologicznych w zadaniach realizowanych przez jednostkę; opisuje zasady planowania pracy, kontroli jej przebiegu oraz dokumentowania wykonywanych zadań.

Efekty uczenia się w zakresie umiejętności:

Ocena bardzo dobra - 5,0

Student na bardzo dobrym poziomie stosuje podstawowe metody, techniki, procedury, narzędzia lub aparaturę wykorzystywane w miejscu odbywania praktyki, zgodnie z instrukcjami i zasadami obowiązującymi w jednostce; wykonuje podstawowe obserwacje, pomiary fizyko-chemiczne lub biologiczne w warunkach laboratoryjnych, terenowych lub organizacyjnych, zależnie od profilu działalności jednostki; gromadzi i porządkuje dane biologiczne lub dane związane z działalnością jednostki; analizuje uzyskane dane, obserwacje lub wyniki pomiarów w zakresie przewidzianym programem praktyki; wykonuje

powierzone czynności praktyczne z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; posługuje się podstawowym sprzętem, dokumentacją, formularzami, instrukcjami lub systemami wykorzystywanymi w miejscu odbywania praktyki; dokumentuje wykonane czynności zgodnie z wymaganiami jednostki przyjmującej na praktykę; planuje kolejność wykonywania powierzonych zadań podczas praktyki zawodowej; organizuje własną pracę zgodnie z harmonogramem, zakresem obowiązków oraz wskazówkami opiekuna praktyki; realizuje powierzone zadania samodzielnie oraz we współpracy z pracownikami jednostki; kontroluje stopień wykonania powierzonych zadań i w razie potrzeby koryguje sposób ich realizacji; korzysta ze wskazówek opiekuna praktyki i pracowników jednostki w celu doskonalenia sposobu wykonywania powierzonych obowiązków; uzupełnia wiedzę i umiejętności niezbędne do wykonywania zadań zawodowych właściwych dla miejsca odbywania praktyki; wskazuje obszary wymagające dalszego doskonalenia zawodowego w zakresie nauk biologicznych

Ocena dobra - 4,0

Student poprawnie stosuje podstawowe metody, techniki, procedury, narzędzia lub aparaturę wykorzystywane w miejscu odbywania praktyki, zgodnie z instrukcjami i zasadami obowiązującymi w jednostce; wykonuje podstawowe obserwacje, pomiary fizyko-chemiczne lub biologiczne w warunkach laboratoryjnych, terenowych lub organizacyjnych, zależnie od profilu działalności jednostki; gromadzi i porządkuje dane biologiczne lub dane związane z działalnością jednostki; analizuje uzyskane dane, obserwacje lub wyniki pomiarów w zakresie przewidzianym programem praktyki; wykonuje powierzone czynności praktyczne z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; posługuje się podstawowym sprzętem, dokumentacją, formularzami, instrukcjami lub systemami wykorzystywanymi w miejscu odbywania praktyki; dokumentuje wykonane czynności zgodnie z wymaganiami jednostki przyjmującej na praktykę; planuje kolejność wykonywania powierzonych zadań podczas praktyki zawodowej; organizuje własną pracę zgodnie z harmonogramem, zakresem obowiązków oraz wskazówkami opiekuna praktyki; realizuje powierzone zadania samodzielnie oraz we współpracy z pracownikami jednostki; kontroluje stopień wykonania powierzonych zadań i w razie potrzeby koryguje sposób ich realizacji; korzysta ze wskazówek opiekuna praktyki i pracowników jednostki w celu doskonalenia sposobu wykonywania powierzonych obowiązków; uzupełnia wiedzę i umiejętności niezbędne do wykonywania zadań zawodowych właściwych dla miejsca odbywania praktyki; wskazuje obszary wymagające dalszego doskonalenia zawodowego w zakresie nauk biologicznych

Ocena dostateczna - 3,0

Student na podstawowym poziomie stosuje podstawowe metody, techniki, procedury, narzędzia lub aparaturę wykorzystywane w miejscu odbywania praktyki, zgodnie z instrukcjami i zasadami obowiązującymi w jednostce; wykonuje podstawowe obserwacje, pomiary fizyko-chemiczne lub biologiczne w warunkach laboratoryjnych, terenowych lub organizacyjnych, zależnie od profilu działalności jednostki; gromadzi i porządkuje dane biologiczne lub dane związane z działalnością jednostki; analizuje uzyskane dane, obserwacje lub wyniki pomiarów w zakresie przewidzianym programem praktyki; wykonuje powierzone czynności praktyczne z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; posługuje się podstawowym sprzętem, dokumentacją, formularzami, instrukcjami lub systemami wykorzystywanymi w miejscu odbywania praktyki; dokumentuje wykonane czynności zgodnie z wymaganiami jednostki przyjmującej na praktykę; planuje kolejność wykonywania powierzonych zadań podczas praktyki zawodowej; organizuje własną pracę

zgodnie z harmonogramem, zakresem obowiązków oraz wskazówkami opiekuna praktyki; realizuje powierzone zadania samodzielnie oraz we współpracy z pracownikami jednostki; kontroluje stopień wykonania powierzonych zadań i w razie potrzeby koryguje sposób ich realizacji; korzysta ze wskazówek opiekuna praktyki i pracowników jednostki w celu doskonalenia sposobu wykonywania powierzonych obowiązków; uzupełnia wiedzę i umiejętności niezbędne do wykonywania zadań zawodowych właściwych dla miejsca odbywania praktyki; wskazuje obszary wymagające dalszego doskonalenia zawodowego w zakresie nauk biologicznych

Brana jest pod uwagę średnia dla efektów przedmiotowych w zakresie umiejętności.

Efekty uczenia się w zakresie umiejętności:

Ocena bardzo dobra - 5,0

Student ma bardzo dobrym poziomie: rozumie wagę odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań wynikających z programu praktyki zawodowej; student rozumie wagę przestrzegania ustalonego harmonogramu pracy, punktualności oraz dyscypliny obowiązującej w jednostce; student rozumie wagę systematycznego, konsekwentnego i wytrwałego realizowania powierzonych obowiązków; student rozumie wagę współpracy z opiekunem praktyki, pracownikami jednostki oraz innymi osobami zaangażowanymi w realizację zadań; student rozumie wagę właściwego określania priorytetów służących terminowemu i rzetelnemu wykonaniu powierzonych zadań; student rozumie wagę ponoszenia odpowiedzialności za jakość i skutki własnych działań podejmowanych podczas praktyki; student aktywnie uczestniczy w zadaniach realizowanych przez jednostkę przyjmującą na praktykę; student formułuje pytania służące lepszemu zrozumieniu wykonywanej pracy, zasad funkcjonowania jednostki oraz znaczenia realizowanych zadań; student wykazuje inicjatywę w zakresie wykonywania powierzonych zadań, odpowiednio do swoich kompetencji i charakteru miejsca praktyki; student wspiera działania jednostki mające znaczenie społeczne, środowiskowe, edukacyjne, badawcze lub gospodarcze; student podejmuje działania w sposób przedsiębiorczy, odpowiedzialny i komunikatywny podczas realizacji zadań zawodowych; student uwzględnia interes publiczny oraz społeczne znaczenie nauk biologicznych w wykonywaniu powierzonych obowiązków; student przestrzega zasad etyki zawodowej obowiązujących w miejscu odbywania praktyki; student zachowuje kulturę osobistą w kontaktach z pracownikami jednostki, współpracownikami, interesariuszami lub innymi osobami obecnymi w miejscu praktyki; student przestrzega zasad poufności informacji, ochrony danych, regulaminów wewnętrznych oraz procedur obowiązujących w jednostce; student identyfikuje podstawowe problemy organizacyjne, zawodowe lub etyczne związane z wykonywaniem powierzonych zadań; student zgłasza opiekunowi praktyki sytuacje wymagające rozstrzygnięcia problemu organizacyjnego, zawodowego lub etycznego; student postępuje zgodnie z obowiązującymi procedurami oraz wskazówkami opiekuna praktyki w sytuacjach problemowych; student komunikuje trudności pojawiające się podczas realizacji praktyki w sposób odpowiedzialny i zgodny z zasadami obowiązującymi w jednostce

Ocena dobra - 4,0

Student na odpowiednim poziomie: rozumie wagę odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań wynikających z programu praktyki zawodowej; student rozumie wagę przestrzegania ustalonego harmonogramu pracy, punktualności oraz dyscypliny obowiązującej w jednostce; student rozumie wagę systematycznego, konsekwentnego i wytrwałego realizowania powierzonych obowiązków; student rozumie wagę współpracy z

opiekunem praktyki, pracownikami jednostki oraz innymi osobami zaangażowanymi w realizację zadań; student rozumie wagę właściwego określania priorytetów służących terminowemu i rzetelnemu wykonaniu powierzonych zadań; student rozumie wagę ponoszenia odpowiedzialności za jakość i skutki własnych działań podejmowanych podczas praktyki; student aktywnie uczestniczy w zadaniach realizowanych przez jednostkę przyjmującą na praktykę; student formułuje pytania służące lepszemu zrozumieniu wykonywanej pracy, zasad funkcjonowania jednostki oraz znaczenia realizowanych zadań; student wykazuje inicjatywę w zakresie wykonywania powierzonych zadań, odpowiednio do swoich kompetencji i charakteru miejsca praktyki; student wspiera działania jednostki mające znaczenie społeczne, środowiskowe, edukacyjne, badawcze lub gospodarcze; student podejmuje działania w sposób przedsiębiorczy, odpowiedzialny i komunikatywny podczas realizacji zadań zawodowych; student uwzględnia interes publiczny oraz społeczne znaczenie nauk biologicznych w wykonywaniu powierzonych obowiązków; student przestrzega zasad etyki zawodowej obowiązujących w miejscu odbywania praktyki; student zachowuje kulturę osobistą w kontaktach z pracownikami jednostki, współpracownikami, interesariuszami lub innymi osobami obecnymi w miejscu praktyki; student przestrzega zasad poufności informacji, ochrony danych, regulaminów wewnętrznych oraz procedur obowiązujących w jednostce; student identyfikuje podstawowe problemy organizacyjne, zawodowe lub etyczne związane z wykonywaniem powierzonych zadań; student zgłasza opiekunowi praktyki sytuacje wymagające rozstrzygnięcia problemu organizacyjnego, zawodowego lub etycznego; student postępuje zgodnie z obowiązującymi procedurami oraz wskazówkami opiekuna praktyki w sytuacjach problemowych; student komunikuje trudności pojawiające się podczas realizacji praktyki w sposób odpowiedzialny i zgodny z zasadami obowiązującymi w jednostce

Ocena dostateczna - 3,0

Student dostatecznie rozumie wagę odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań wynikających z programu praktyki zawodowej; student rozumie wagę przestrzegania ustalonego harmonogramu pracy, punktualności oraz dyscypliny obowiązującej w jednostce; student rozumie wagę systematycznego, konsekwentnego i wytrwałego realizowania powierzonych obowiązków; student rozumie wagę współpracy z opiekunem praktyki, pracownikami jednostki oraz innymi osobami zaangażowanymi w realizację zadań; student rozumie wagę właściwego określania priorytetów służących terminowemu i rzetelnemu wykonaniu powierzonych zadań; student rozumie wagę ponoszenia odpowiedzialności za jakość i skutki własnych działań podejmowanych podczas praktyki; student aktywnie uczestniczy w zadaniach realizowanych przez jednostkę przyjmującą na praktykę; student formułuje pytania służące lepszemu zrozumieniu wykonywanej pracy, zasad funkcjonowania jednostki oraz znaczenia realizowanych zadań; student wykazuje inicjatywę w zakresie wykonywania powierzonych zadań, odpowiednio do swoich kompetencji i charakteru miejsca praktyki; student wspiera działania jednostki mające znaczenie społeczne, środowiskowe, edukacyjne, badawcze lub gospodarcze; student podejmuje działania w sposób przedsiębiorczy, odpowiedzialny i komunikatywny podczas realizacji zadań zawodowych; student uwzględnia interes publiczny oraz społeczne znaczenie nauk biologicznych w wykonywaniu powierzonych obowiązków; student przestrzega zasad etyki zawodowej obowiązujących w miejscu odbywania praktyki; student zachowuje kulturę osobistą w kontaktach z pracownikami jednostki, współpracownikami, interesariuszami lub innymi osobami obecnymi w miejscu praktyki; student przestrzega zasad poufności informacji, ochrony danych, regulaminów wewnętrznych oraz procedur obowiązujących w jednostce; student identyfikuje podstawowe problemy organizacyjne, zawodowe lub etyczne

związane z wykonywaniem powierzonych zadań; student zgłasza opiekunowi praktyki sytuacje wymagające rozstrzygnięcia problemu organizacyjnego, zawodowego lub etycznego; student postępuje zgodnie z obowiązującymi procedurami oraz wskazówkami opiekuna praktyki w sytuacjach problemowych; student komunikuje trudności pojawiające się podczas realizacji praktyki w sposób odpowiedzialny i zgodny z zasadami obowiązującymi w jednostce

Brama jest pod uwagę średnia dla efektów przedmiotowych w zakresie umiejętności.

Ocena 3,5 jest wystawiana w przypadku pełnego spełnienia kryteriów na ocenę 3,0 oraz częściowego spełnienia kryteriów na ocenę 4,0.

Ocena 4,5 jest wystawiana w przypadku pełnego spełnienia kryteriów na ocenę 4,0 oraz częściowego spełnienia kryteriów na ocenę 5,0.

Zasady ustalania oceny końcowej

Ocena końcowa jest ustalana na podstawie łącznej analizy wszystkich elementów weryfikacji, ze szczególnym uwzględnieniem opinii opiekuna praktyk w miejscu odbywania praktyki, oceny wykonania powierzonych zadań, kompletności i jakości dokumentacji praktyki oraz stopnia osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Brak wymaganej dokumentacji, brak potwierdzenia odbycia wymaganej liczby godzin praktyki, negatywna opinia opiekuna praktyk lub stwierdzenie rażącego naruszenia zasad obowiązujących w miejscu praktyki skutkuje niezaliczeniem przedmiotu.

Literatura obowiązkowa

1.	Regulamin praktyk studenckich obowiązujący na uczelni / wydziale.
2.	Program praktyk zawodowych dla kierunku biologia.
3.	Dziennik praktyk / karta przebiegu praktyki / instrukcja wypełniania dokumentacji praktyk.
4.	Regulamin pracy, instrukcje stanowiskowe, procedury organizacyjne oraz zasady BHP obowiązujące w jednostce przyjmującej na praktykę. Dokumentacja, instrukcje, normy, procedury lub wytyczne branżowe właściwe dla profilu działalności jednostki przyjmującej, udostępnione studentowi przez opiekuna praktyk.
5.	Procedury dotyczące ochrony danych osobowych, poufności informacji, bezpieczeństwa pracy oraz ochrony przeciwpożarowej obowiązujące w miejscu odbywania praktyki.
6.	Dokumentacja, instrukcje, normy, procedury lub wytyczne branżowe właściwe dla profilu działalności jednostki przyjmującej, udostępnione studentowi przez opiekuna praktyk.

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe

- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)